

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

2007. MÁJUS 30–31-I, 436. PLENÁRIS ÜLÉS

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat tanácsi irányelvre az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló 92/84/EGK irányelv módosításáról”

COM(2006) 486 final

(2007/C 175/01)

2006. szeptember 26-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 93. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció véleményét 2007. április 19-én elfogadta. (Előadó: Edgardo Maria IOZIA.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. május 30-31-én tartott, 436. plenáris ülésén (a május 30-i ülésnapon) 78 szavazattal 10 ellenében elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB úgy véli, hogy nem helyes az 1992. óta eltelt időszakban az EU-12-ek országában mért inflációs rátával való automatikus kiigazítás, mivel időközben 1995-ben 3, 2004. május 1-jétől 10, 2007. január 1-jétől pedig 2 további ország csatlakozott az Európai Unióhoz.

1.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a kívánatos harmonizáció EU-27-eken belüli megvalósítása érdekében mérlegelni kell egy maximális jövedelemadó-mérték alkalmazását is, mivel ez minden bizonnyal olyan intézkedés, amely – a csempészet és csalás hatékony leküzdése, valamint az adószintek közelítése perspektívájában – lehetővé teszi a belső piac valós fejlődését. A fogyasztók érdekeinek védelme – akik nem tekintendők csempészeknek csak azért, mert ott vásárolnak szeszes italokat, ahol azok kevesebbe kerülnek – a fokozatos harmonizációval valósul meg.

1.3 Az EGSZB javasolja – összhangban az Európai Bíróság határozatával⁽¹⁾ – annak kifejezett tilalmát, hogy a tagállamok egyéb fogyasztásiadó-formákat kapcsoljanak a szokásos jövedéki és HÉA-adórendszerhez, és ezeket az adókat esetleg a „közösségi adó” eredeti megnevezéssel illessék.

1.4 Az EGSZB véleménye szerint a javaslatban nem állnak fenn a következetesség azon feltételei, amelyek indokolnák a Szerződés 93. cikkével hivatkozott jogalapot, amely engedélyezi a Tanács számára, hogy az adóügy területén egyhangúlag a nemzeti jogszabályok harmonizálására irányuló rendelkezéseket fogadjon el. A javaslat ugyanis – mivel a tagállamok szabad belátására bízta adómértékeik megszabását a minimális adómértékekből kiindulva – semmit nem harmonizál.

1.5 Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság tévesen jár el, amikor a javaslatot csekély jelentőségűnek ítéli, és ezzel indokolja, hogy miért nem készült hatástanulmány, illetve miért nem kérték ki az érdekelt felek véleményét. Az EGSZB székelylén tartott meghallgatás folyamán valamennyi résztvevő – túl azon, hogy az Európai Bizottság javaslata ellen foglalt állást – kérte, hogy a jövőben az Európai Bizottság készítsen gondos hatástanulmányt.

1.6 Az EGSZB a javaslat visszavonását tartja kívánatosnak. Kéri, hogy az Európai Bizottság jövőbeni tevékenysége során aktualizálja a 92/83 irányelvben szereplő, a Kombinált Nomenklatúra kódjaira való hivatkozásokat, valamint vizsgálja felül az osztályba sorolás módszereit.

2. Az Európai Bizottság javaslata

2.1 Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló 92/84/EGK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat az alkohol és az alkoholtartalmú

⁽¹⁾ C-437/1997 Evangelischer Krankeshausverein Wien (EKW)/Bécsi Evangélikus Kórházegyesület/.

italok valamennyi kategóriája vonatkozásában meghatározza a minimum jövedékiadó-mértékeket. Az irányelv 8. cikke értelmében az Európai Bizottságnak rendszeres felülvizsgálatokat kell végeznie és jelentést, adott esetben módosító javaslatot kell készítenie.

2.2 Az Európai Bizottság 2004. május 26-án benyújtott jelentését – melyben az EB arra a következtetésre jutott, hogy a különböző tagállamok jövedékiadó-mértékének nagyobb egységességre van szükség a belső piac jobb működése, valamint a tagállamokban létező eltérő rendszereket kihasználó csalások és csempészet megelőzése érdekében – követő vita vezetett a Tanács azon felhívásához, hogy az Európai Bizottság „nyújtson be javaslatot a jövedéki adó minimum mértékeinek kiigazításáról a közösségi minimum mértékek reálértékében bekövetkező csökkenés elkerülése érdekében, átmeneti időszakokat és eltérést biztosítva azon tagállamok számára, melyeknek nehézségeik támadnak saját mértékeik felemelésében”. „Az Európai Bizottságnak kellően figyelembe kell vennie továbbá ennek a különleges kérdésnek az általános politikai érzékenységét”.

2.3 Az Európai Bizottság ezért javasolja az irányelv következő módosítását:

- az alkoholra, a köztes alkoholtermékekre és a sörre kivetett minimum adómértékek újraértékelése az 1993-2005 közötti inflációval összhangban, amely 31 %, 2008. január 1-jei hatállyal,
- moratórium biztosítása az új adómértékek hatályba lépésekor, amelynek időtartama egy év lenne azon országok vonatkozásában, amelyeknek több mint 10 %-kal kell emelniük adómértékeiket, valamint két év azon országok vonatkozásában, amelyek esetében az emelés mértéke meghaladja a 20 %-ot,
- a felülvizsgálati eljárás határidejének az irányelv 8. cikkében megszabott két évről négy évre való meghosszabbítása.

2.4 A Tanács kérésének megfelelően a javaslat elsődleges célja az adómérték 1992-ben érvényes reálértékének visszaállítása, amely az Európai Bizottság fogalmazásának megfelelően képes „az adóügyi határoktól mentes belső piac működésének biztosítására”.

3. Megjegyzések

3.1 Az EGSZB hatástanulmány hiányában ésszerűnek tartotta a termelői, a fogyasztóvédelmi szervezetek, valamint a szakszervezetek véleményének közvetlen meghallgatását. A meghallgatás során valamennyi résztvevő egyhangúlag aggodalmait fejezte ki az irányelvjavaslattal kapcsolatban. Egyes szervezetek megjegyezték azt is, hogy ezzel a javaslattal növekedne a szakadék a különböző alkoholtartalmú italok kezelésében, ami nyilvánvalóan hátrányos lenne valamennyi jövedékiadó-fizetésre kötelezett számára. Másrészt a nem jövedékiadó-köteles italok termelői azt kérik, hogy ne módosuljon a jelenlegi rendszer, amelyet egyébként a közös agrárpolitikáról szóló megállapodásokban rögzítettek.

3.2 A meghallgatás résztvevői ⁽²⁾ abban is egyetértettek, hogy a szociális-egészségügyi szempontokat tekintetbe kell ugyan venni, azonban ezek nem szolgálhatnak az adóztatás hivatkozási pontjaként. Ugyanakkor azt kérik – amivel az EGSZB is egyetért – hogy támogassák a „felelős alkoholfogyasztásra” irányuló kampányt, az alkohollal való visszaélés kockázatainak mérséklése érdekében. Azt is kiemelték, hogy az európai ipar világszerte ebben az ágazatban, és nem elhanyagolható mértékben járul hozzá az európai GDP-hez, valamint a közvetlen és a közvetett foglalkoztatáshoz.

3.3 Az irányelvjavaslat látszólag rutinművelet, amely az értékeknek az 1993. óta regisztrált inflációhoz való egyszerű hozzáigazítását szolgálja. Valójában azonban egy rendkívül bonyolult és kényes témát érint, amely megmutatja: a nemzeti politikák és érdekek igencsak távol állnak attól, hogy átadnák a helyet egy ambiciózus közösségi adóharmonizációnak. Az EGSZB több ízben nyilatkozott kedvezően az adóharmonizációs folyamatról, ami elengedhetetlen eszköz ahhoz, hogy a fogyasztók képesek legyenek értékelni az egészséges piac előnyeit.

3.4 Az Ecofin-Tanács 2006. november 7-i, valamint 28-i ülésén, amelyek e javaslat megvizsgálását tűzték ki célul, végeláthatatlan viták bontakoztak ki az egyes tagállamok között. E viták során lényegében újfent azt a keretet mutatták be, amelynek nyomán 1992-ben az irányelv létrejött. Ezen irányelvnek kizárólag a minimális adómértékeket sikerült megszabnia, azonban semmiféle lehetőséget nem vázolt fel a jövedékiadó-mértékek egységesítésére, illetve közelítésére irányuló közös folyamat vonatkozásában.

3.5 Ha behatóan megvizsgáljuk az egyes tagállamok által alkalmazott adómértékeket, a különbségek valóban óriásiak. A 2004. május 26-i jelentés felsorolja a 25 tagállam, valamint az akkori tagjelölt országok (Románia és Bulgária ⁽³⁾) – amelyek 2007. január 1-jével váltak az Európai Unió tagjává – által a különböző kategóriákra alkalmazott intézkedéseket. A minimális és a maximális adómértékek különbsége 1 100 %!

3.6 Példaképpen, a borra alkalmazott adó összege 0 és 273 euró között van, a pezsgőre hektoliterenként 0 és 546 euró között; a sörre Balling-fokonként ⁽⁴⁾ 0,748 eurótól indul, amely hektoliter/alkoholfokonként 1,87-19,87 euró közötti összegnek felel meg, a csendes és habzó köztes alkoholtermékekre hektoliterenként 45 és 497 euró között, a tiszta alkoholra hektoliterenként 550 és 5 519 euró között, amely a 40 fokos alkoholtartalmú italok vonatkozásában hektoliterenként 220 és 2 210 euró között változik.

⁽²⁾ CESPS – The European Spirits Organisation; AICV – The Association of Cider and Fruit Wine; The Brewers of Europe; Comité Européen des Entreprises Vins.

⁽³⁾ Lásd a mellékletben a *Javaslat tanácsi irányelv az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről* szóló 92/84/EGK irányelv módosításáról című dokumentumot, valamint az Európai Bizottság 2004. május 26-i jelentésében közzétett táblázatokat.

⁽⁴⁾ A szabad lexikon, a Wikipédia meghatározása szerint a Balling-fok egy oldat **sűrűségének** mérésére használt mértékegység. Alkalmazásának egyszerűsége miatt különösen a söriparban használják előszeretettel a Balling-skálát. A meghatározás értelmében egy **oldat** Balling-fokban mért sűrűsége megegyezik a súlyszázalék/egy **vízben** hígított **cukros** oldat súlya révén mért sűrűséggel. Azaz: ha például azt mondjuk, hogy egy liter **sörmust** 12 Balling-fokos szárazanyag-tartalommal rendelkezik, akkor ez azt jelenti, hogy a **kivonat** (vagy a mustban oldott **cukrok**) sűrűsége megfelel egy liter 12 %-os fajsúlyú szacharózt tartalmazó vizes oldatnak, ha a víz fajsúlyát 1 kg/l-re becsüljük, és feltételezzük a **tengerszintnek** megfelelő magasságot és a szobahőmérsékletet. Azt mondhatjuk, hogy a mustmintánk körülbelül 120 gramm kivonatot tartalmaz.

3.7 A minimális adómértékek Európai Bizottság által javasolt kiigazítása a különböző országok által alkalmazott adómértékek közötti különbséget a jelenlegi 1 100 %-ról 800-1 000 % közöttire csökkentené. Valóban meggondolatlanak tűnik tehát az Európai Bizottság azon kijelentése, mely szerint ezen intézkedés képes a belső piac működésének biztosítására! A jó eredmény elérése érdekében az EGSZB javasolja a minimális adómérték mellett a maximális adómérték bevezetését. Ez a megoldás a jövőben lehetővé tenné a csempészet és a csalás leküzdését.

3.8 Hasonlóképpen logikátlanak tűnik az a kijelentés, hogy a minimum jövedékiadó-mértékek inflációt követő emelése nem eredményez reálérték-növekedést. Az Európai Bizottságnak a tájékoztatás teljessége érdekében dinamikus módon kellett volna bemutatnia a tagállamok által alkalmazott jövedéki adók alakulását, mégpedig a harmonizációra irányuló javaslat benyújtásának évétől, azaz az 1985. évi fehér könyvtől kezdődően. Ezzel szemben a konkrét hatás az volt, hogy – néhány kivétellel – az intézkedés következtében az egyes országokban alkalmazott eltérés rendszerének megszűntével nőtt a jövedéki adó reálértéke a tagállamokban. Az EGSZB kedvezőtlennek tart minden olyan nemzeti gyakorlatot, amely a jövedéki adókhoz egyéb – esetleg „közösségi adó” elnevezéssel illetett – adóformákat társít.

3.9 Ezt egy az Európai Bizottság megbízásából készített tanulmány⁽⁵⁾ is megerősítette, amelyből kiderül, hogy a tagállamok – három kivétellel – évente vagy néhány évenként növelték a jövedéki adó értékét.

3.10 Ugyanez a tanulmány, amely figyelembe vette a kereslet rugalmasságát az árakhoz képest, kiemelte, hogy a jövedéki adó minimális értékeinek az inflációhoz való igazítását feltételezve:

- az égetett szeszek lényegében profitáltak volna az adómértékek változásából, főként az északi országokban, de az Egyesült Királyságban és Írországban is,
- az árak viszonylag nagyfokú rugalmassága esetén az égetett szeszek fogyasztása növekszik a keresztrugalmasság (egy bizonyos típusú termék iránti kereslet és az egyéb kategóriájú termékek ára közötti viszony)⁽⁶⁾ tekintetbevételével, amikor az ilyen típusú magas alkoholtartalmú italokat érinti,
- nagyfokú árrugalmasság esetén valószínűleg a sör és a bor lenne a legnagyobb vesztes, az északi országokban jelentősen csökkenne a borfogyasztás, Németországban, Belgiumban, Franciaországban és Luxemburgban pedig a sörfogyasztás.

3.11 Érdekes lenne a 27 tagú EU új dimenziója alapján összevetni a minimális jövedéki adók változásai által kiváltott hatásokat, valamint a csupán az EU-15-ökre szorítkozó tanulmányban leírt hatásokat.

⁽⁵⁾ Customs Associates Ltd, Study on the competition between alcoholic drinks – Final report – 2001. február.

⁽⁶⁾ Az árhoz képest tapasztalt keresztrugalmasság felvilágosítást nyújt az italok között fennálló verseny fokáról.

3.12 Az EGSZB felveti a kérdést: vajon egy „rendkívül érzékenynek” nyilvánított téma kapcsán az Európai Bizottságnak továbbra is pusztán adminisztratív szerepet kell-e játszania, vagy inkább a tagállamokkal való együttműködésben olyan javaslatokat kellene benyújtania, amelyek valóban csökkenthetik az ennyire eltérő adórendszerek fenntartásából eredő erős versenytorzulásokat?

3.13 Az Európai Bizottság az irányelvjavaslat módosítására vonatkozó javaslatának kialakítása során nem vett tekintetbe egy másik elemet sem: mégpedig azt a tényt, hogy 1992-ban az 12 tagállamból álló Európai Közösségben az egy főre eső jövedelmek közötti különbség nem volt olyan mértékű, hogy valóban magassá tette volna a megállapított adómértékeket. A 27-ek Európájában, ahol a bér- és a nyugdíjszintek között ekkora különbségek vannak, a régi és az új tagállamokban továbbra is az adózás azonos mértékéről beszélni igazságtalan intézkedés, amely kizárólag a szerényebb jövedelemmel rendelkezőket sújtja. Azoknál a munkavállalóknál és nyugdíjasoknál, akiknek a bére, illetve nyugdíja nem haladja meg a havi 100-150 eurót, és akiknek már el kellett szenvedniük a szeszes italok jövedéki adójának 50 %-ról 400 %-ra való emelését, egy további 31 %-os emelés bizonyosan kedvezőtlen hatással járna a család fogyasztására. Tekintettel a 12 további tagországot eredményező új csatlakozásokra, az EGSZB úgy véli, hogy nem helyes az EU-15-ökben 1992-től kezdődően regisztrált inflációs rátához való automatikus kiigazítás alkalmazása.

3.14 Nagyon ritka kivételektől eltekintve a javasolt automatizmus a tagállamok által alkalmazott valamennyi inflációellenes intézkedésnek ellentmond: hiszen a tagállamok jó ideje megszüntették – ahol egyáltalán léteztek ilyenek – a fizetések és a nyugdíjak inflációs rátához való automatikus hozzáigazítását szolgáló mechanizmusokat. Az Európai Bizottság nem magyarázza meg megfelelően, miért kellene életben tartani egy effajta mechanizmust csupán az adók és a jövedéki adók vonatkozásában!

3.15 Az EGSZB ellenben úgy véli, hogy a jelenlegi rendszer a legkevésbé sem megfelelő, valamint hogy az (EU-12-ek, az EU-25-ök vagy az EU-27-ek) inflációs rátájához való igazítás felesleges büntető intézkedés, különösen az alacsonyabb jövedelműek vonatkozásában, hasonlóan valamennyi közvetett adónemhez, amely nem függ az adóalany tényleges jövedelmétől.

3.16 Ahogyan néhány tagállamban a borfogyasztás, az egyéb szeszes italok mértékkel történő fogyasztása más európai népek kultúrájának és történelmének részét képezi. A problémát tehát – noha részleteit is figyelembe véve – általános szinten kell megvizsgálni.

3.17 Az EGSZB tiszteletben tartja azon országok döntését, amelyek szigorú adópolitikát vezettek be a szeszes italokra és a dohányárakra vonatkozóan, valószínűleg a főként a fiatal korosztályban tapasztalható túlzott alkoholfogyasztáshoz kapcsolódó jelenségek okán. Egyes tagállamok kijelentették, hogy adópolitikáiknak tekintetbe kell vennie a közegészségügyet, de szabad elhatározásaik nem hathatnak ki más tagállamok döntéseire és motivációira.

3.18 Ezzel kapcsolatban az EGSZB már részletes véleményben ⁽⁷⁾ adott hangot nézeteinek, amelyben kiemelte: „A túlzott fogyasztással az elsősorban a túlzott fogyasztókat megcélzó oktatási, tájékoztatási és képzési programok segítségével lehet a leghatékonyabban szembeszállni.”

3.19 Az EGSZB véleménye szerint nem állnak fenn a Szerződés 93. cikkében foglalt feltételek. Eszerint a Tanács jogosult az adórendszer harmonizációjára irányuló azon rendelkezésekről egyhangúlag határozatot hozni, amelyek célja a belső piac létrehozása vagy működésének javítása a 14. cikkben megfogalmazottak szerint. A minimális jövedékiadó-mérték növelése nem segíti elő a harmonizációt, ez csupán egy minimális alap, amelyet minden tagállam saját belátása szerint, korlátozás nélkül növelhet. A 92/84/EKG irányelv elfogadásától mostanáig eltelt időszakban a tényleges adómértékek közötti különbség tovább nőtt; mindez azt bizonyítja, hogy ezzel az irányelvvel nem volt lehetséges a harmonizáció megvalósítása.

4. A csalás és a csempészet elleni küzdelem

4.1 Az adózás erősen eltérő szintjei által kiváltott kedvezőtlen hatások egyik vetülete, a belső piac jó működésének akadályozásán túl a jövedéki adók részleges kikerülésére való erős ösztönzés, amennyiben a jövedéki adókat egy a végfogyasztás országától eltérő országban fizetik meg, vagy a teljes kikerülésre való ösztönzés, amennyiben a termékeket harmadik országokból importálják, vagy „eltérítik” a különböző árúkat, amelyek ily módon mentesülnek az adófizetés alól.

4.2 Az e-kereskedelem fejlődése újabb lehetőséget teremt az adócsalásra, mivel lehetetlen a távértékesítések ellenőrzése, valamint hiányzik a szeszitalok jövedéki adójával kapcsolatosan elkövetett csalások leküzdésére irányuló koordinált politika, tekintettel arra, hogy egyes tagállamok nem tekintik ezt problémának, és a jelenség szinte kizárólag a magasabb adómértékkel rendelkező területeket érinti.

4.3 A bővítéssel az Európai Unió külső határai elérték azokat az országokat, ahol az adószintek jóval alacsonyabbak, mint az EU-ban alkalmazott átlagos adószintek – ezáltal a csalás lehetősége robbanásszerűen megnőtt. Ezen országok közül egyesekben a korrupció rendkívül elterjedt, és a vámhatóságokat is érinti. A csempészet leküzdésére irányuló intézkedéseket tovább kell erősíteni; ha viszont a jövedéki adók növelése a javasoltak megfelelően történne, a nemzetközi csempészek nyereségei még jelentősebbek lennének.

4.4 Az Európai Unió 1992 óta foglalkozik a jövedéki rendszerben forgalmazott termékekkel kapcsolatos csalások leküzdésének problémájával, mégpedig az 1992. február 25-i, 92/12/EKG tanácsi irányelv révén, amely a jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szól. Az elégtelen eredmények miatt az irányelvet a Tanács 2004-ben a 2004. november 16-i 2004/106/EK irányelvvel módosította, amely egyben a tagállamok illetékes hatóságainak a közvetlen adózás, a

bizonyos jövedéki adók és a biztosítási díjak adózása területén történő kölcsönös segítségnyújtásáról szóló 77/799/EKG irányelv módosítására is kiterjedt.

4.5 Ezzel kapcsolatban az EGSZB egyik véleményében ⁽⁸⁾ kifejtette, hogy a csalások hatékony leküzdése érdekében nyilvánvalóan szükséges a tagállamok közötti közigazgatási együttműködés és a jövedéki adóval kapcsolatos információcsere eszközeinek korszerűsítése, erősítése, egyszerűsítése és hatékonyabbá tétele.

4.6 Ugyanezen vélemény kiemelte azon tényt, hogy az egységes piac hatékonyabb működéséből eredő előnyöket, valamint a konkrét helyzetben a csalások és az adóelkerülés felderítésére és leküzdésére alkalmas eljárásokat újfent korlátozná a nemzeti érdekek védelmének szándéka. Szintén a vélemény szerint kétségtelen, hogy a csalás számos formája közvetlen kapcsolatban áll az olykor jelentős különbségekkel, amelyek az egyes tagállamokban alkalmazott jövedéki adómértékek között fennállnak.

Az EGSZB megragadja az alkalmat, hogy rámutasson az egyhangú határozathozatal elvének alkalmazásához kötődő korlátokra, mely elv jelenleg az adójogszabályok terén a közösségi határozatok legnagyobb részére érvényes; rámutat ugyanakkor ezen elv meghaladásának szükségességére az – akár minősített – többségi elv javára, amikor olyan adókról van szó, amelyek befolyásolják a belső piac működését, vagy versenytorzulásokat okoznak.

4.7 Az EGSZB időközben kifejezte és hangoztatta az alábbi alapvető koncepciókat:

- a közösségi együttműködés, az adóhatóságok közötti állandó párbeszéd, a kölcsönös segítségnyújtás, a csalások leküzdéséért felelős alkalmazottak egész életen át tartó és közös képzésének erősítése, a rendfenntartó erők és az adóhatóság kompatibilis platformokra épülő, hálózatban való összekapcsolásával és az adatbankok megosztásával,
- az adóharmonizációs folyamatok elősegítése, mind a közvetlen adózás, mind a jövedéki adó ettől összetettebb területén,
- elindítani az egyhangú döntéshozatal meghaladására irányuló folyamatot egyes adóügyi témákkal kapcsolatban, a legegyszerűbben megvalósíthatóktól kiindulva,
- meghaladni a HÉA-adózási modellt, amely lehetővé teszi a csalást,
- nem növelni az adóterhet.

4.8 Svédországba a 2004-es évben például csak a sörágazatban a beutazók vagy a csempészek révén körülbelül 164 millió liter sör került, amely mennyiség körülbelül meg egyezik az állami monopólium (Systembolaget) által eladott 173 millió literes volumennel. Ennek következtében körülbelül 190 millió euró összegű jövedékiadó- és HÉA-veszteség keletkezett. E vásárlások volumene 2002-től kezdődően 40 %-kal nőtt a külföldi termékek vásárlására vonatkozóan bevezetett

⁽⁷⁾ HL C 69., 2006.3.21. (Előadó: WILKINSON).

⁽⁸⁾ HL C 112., 2004.4.30. (Előadó: PEZZINI).

korlátozások speciális rendszeréből való kiválás következtében. A becslések szerint a csempészet az elmúlt két év során megkétszereződött. Dánia becslései szerint 95 millió liter Németországban vásárolt sört hoznak be az országba, és a 10 %-ra becsült csempészárut hozzászámítva a Dániában fogyasztott sör körülbelül 30 %-a után nem fizetnek dán adót. 2005-ben a beutazók több mint 42 millió liter sört vittek be Finnországba, amely a teljes mennyiség 10 %-a; ez egy 50 millió eurót meghaladó adóbevételi veszteséget okozott. Ausztriába 30 millió liter sört visznek be Németországból és a Cseh Köztársaságból, Nagy-Britanniába pedig – a jelentős mértékű csempészetet nem számítva – több mint 100 millió litert⁽⁹⁾.

5. Az alkoholtartalmú italokra alkalmazott jövedéki adók szerkezete

5.1 2004-es jelentésében az Európai Bizottság kiemelt néhány olyan problémát, amely a 92/82 irányelv gyakorlati végrehajtása során merült fel. Különös figyelmet szentelt az alábbi három kérdésnek:

- az az opció, amely lehetővé teszi a tagállamok számára a csendes és a habzó alkoholtartalmú italok eltérő adóztatását,
- a 92/83/EGK irányelvben szereplő, a Kombinált Nomenklatúra kódjaira való hivatkozások aktualizálásának szükségességét az alkoholtartalmú italok kategóriáinak adózási célokra történő meghatározásához, a nomenklatúra-kódokban az 1992-től mostanáig eltelt időszak során bekövetkezett esetleges változások figyelembevétele érdekében,
- azt a tényt, hogy az alkoholtartalmú italoknak a 92/83/EGK irányelvben előírt kategóriák szerinti osztályozása miatt eltérő osztályozások, következésképpen ugyanazon termék különböző tagállamok általi eltérő adóztatása alakult ki.

Kelt Brüsszelben, 2007. május 30-án.

5.2 Az első pontot illetően az Európai Bizottság a pezsgők és a csendes borok különböző kezelésének megszüntetésére irányuló javaslatát azzal indokolja, hogy jelenleg már nem állnak fenn azok az indokok, amelyekben ez a megoldás alapult, azaz, hogy a pezsgőt már nem tekintjük luxustermékeknek (sőt, egyes csendes borok esetében éppen ennek az ellenkezője igaz!).

5.3 A második ponttal kapcsolatban a jövedékiadó-struktúráról szóló 92/83 irányelv 26. cikke előírja, hogy a Kombinált Nomenklatúra általa megjelölt kódjai az irányelv elfogadása napján (1992. október 19.) hatályos kódok; az Európai Bizottság ezzel szemben azt javasolja, hogy a Kombinált Nomenklatúra lehető legnaprakészebb kódjai képezzék a hivatkozási pontot, a jövőben pedig a 92/12 EGK irányelv 24. cikkének megfelelően módosító határozatokat kell elfogadni (a jövedéki bizottság bevonásával, ahogyan ez az energetikai termékek esetében rögzítve van).

5.4 Végezetül, a harmadik pontot illetően, az irányelv túl általános fogalmazásmódjával kapcsolatos, számos érintett által felvetett probléma megoldása érdekében – amely nem jelöli meg pontosan, hogy milyen mértékben adható a desztillált alkohol az „egyéb erjesztett italokhoz”, az Európai Bizottság javasolja, hogy az alkoholtartalmú italok jövedéki adó céljára való osztályozása kevésbé függjön a Kombinált Nomenklatúra osztályozásától.

5.5 Az EGSZB szerint az ágazati szereplők egyszerűsítésre és a versennyel szembeni védelemre vonatkozóan kért módosításai megalapozottak és következetesek. Ezzel kapcsolatosan egyetértünk az Európai Bizottság által annak idején megalkotott javaslatokkal; ugyanakkor felmerül a kérdés: miért nem került sor e módosítások beillesztésére, a 92/83/EGK irányelv ilyen értelemben való módosítására?

5.6 Az EGSZB kívánatosnak tartaná az irányelvjavaslat visszavonását, ugyanakkor javasolja a az Európai Bizottság által a 92/83/EGK irányelvhez javasolt módosítások elfogadását.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁹⁾ Oxford economics „The consequences of the proposed Increase in the minimum excise duty rates for beer”. 2007. február.

MELLÉKLET

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez

Elutasított módosító indítványok

A következő módosító indítványokat, amelyeknél a támogató szavazatok száma az összes leadott szavazat legalább egynegyede volt, a vita során elutasították.

4.6. pont

A pont utolsó mondata törlendő:

„Ugyanezen vélemény kiemelte azon tényt, hogy az egységes piac hatékonyabb működéséből eredő előnyöket, valamint a konkrét helyzetben a csalások és az adóelkerülés felderítésére és leküzdésére alkalmas eljárásokat újfent korlátozná a nemzeti érdekek védelmének szándéka. Szintén a vélemény szerint kétségtelen, hogy a csalás számos formája közvetlen kapcsolatban áll az olykor jelentős különbségekkel, amelyek az egyes tagállamokban alkalmazott jövedéki adómértékek között fennállnak.

~~Az EGSZB megragadja az alkalmat, hogy rámutasson az egyhangú határozathozatal elvének alkalmazásához kötődő korlátokra, mely elv jelenleg az adójogszabályok terén a közösségi határozatok legnagyobb részére érvényes; rámutat ugyanakkor ezen elv meghaladásának szükségességére az akár minősített többségi elv javára, amikor olyan adókról van szó, amelyek befolyásolják a belső piac működését, vagy versenytorzulásokat okoznak.~~

Indokolás

A döntéshozatali eljárás kérdése nagy horderejű politikai téma, amelyről a jövőbeli szerződésben meg kell állapodni. A közös pénz bevezetése nyomán, miután így megszűnt annak a lehetősége, hogy az egyes országok gazdasági helyzetének függvényében alakítsák ki a monetáris politikákat, az adópolitika maradt az egyetlen olyan eszköz a tagállamok számára, amellyel gazdaságpolitikájukat irányíthatják. Amíg nem történik további előrelépés a gazdasági és társadalmi kohézió elmélyítésében, addig nem szabad kiállni amellett, hogy bármilyen többség, még ha minősített többségről van is szó, képes legyen saját szempontjait rákényszeríteni az EU valamennyi tagállamára.

Az egyhangú szavazás elvének elhagyása ráadásul oda vezetne, hogy egyes országok, amelyek ennek a rendelkezésnek köszönhetően továbbra is támogatásban részesíthetik gazdaságuk olyan kulcságazatait, mint például bizonyos országok esetén a bor- vagy sörágazat, kénytelenek lennének elfogadni különböző döntéshozatali módozatokat, és ezáltal elvesztenék azt a jelenleg is alkalmazott lehetőséget, hogy továbbra is megvétozzanak bizonyos, nemzeti érdekeikkel ellentétes tervezeteket.

A szavazás eredménye:

Mellette: 21

Ellene: 54

Tartózkodott: 4

4.7. pont

A szöveg a következőképpen egészítendő ki:

„Az EGSZB időközben kifejezte és hangoztatta az alábbi alapvető koncepciókat:

- a közösségi együttműködés, az adóhatóságok közötti állandó párbeszéd, a kölcsönös segítségnyújtás, a csalások leküzdéséért felelős alkalmazottak egész életem át tartó és közös képzésének erősítése, a rendfenntartó erők és az adóhatóság kompatibilis platformokra épülő, hálózatban való összekapcsolásával és az adatbankok megosztásával,
- a vásárlói jogok érvényesítésének megkönnyítése bármilyen fajta termék belső piacon történő tárvásárlása esetén,
- az adóharmonizációs folyamatok elősegítése, mind a közvetlen adózás, mind a jövedéki adó ettől összetettebb területén,
- az egységes európai adópolitika keretében elindítani az egyhangú döntéshozatal meghaladására irányuló folyamatot egyes adóügyi témákkal kapcsolatban, a legegyszerűbben megvalósíthatóktól kiindulva,
- meghaladni a HÉA-adózási modellt, amely lehetővé teszi a csalást,
- nem növelni az adóterhet.”

Indokolás

1. indokolás: Különbséget kell tenni, legalább formálisan, a maximális adómérték és a harmonizációra, az adószintek közelítésére és a fokozatos harmonizációra vonatkozó elképzelések között. A maximális adómérték alkalmazásának egyik következménye – ahogyan a 3.5., 3.6. és 3.7. pontokban szerepel – az adómértékek között jelenleg meglévő különbségek csökkentése lenne a valós harmonizáció növelésével, mely e pont jelenlegi megfogalmazása szerint azt sugallhatja az olvasónak, hogy a maximális mértéket az objektív mértékkel azonosítsa. A módosító indítvány ennek a félreértésnek az elkerülését célozza.

A jelenlegi problémát az egyes országok (Írország, Egyesült Királyság, Finnország és Svédország) által megszabott magas adóértékek jelentik, amelyek hatalmas különbségekhez vezetnek a szomszédos országok viszonylatában.

Ezen túlmenően javasolt, hogy az alkoholos termékek meghatározás helyett a megfelelőbb „alkoholtartalmú italok” megnevezést használjuk. Gyógyszertárban is kaphatóak egyes alkoholt tartalmazó termékek, ezeknek semmi közük az e pontban tárgyalt italokhoz.

Egyébiránt a belső piac fejlesztésének és a csalás elleni küzdelemnek egyik hatékony módja, ha hagyjuk az európai polgárokat, hogy élhessenek a távértékesítéssel történő italvásárlás jogával, mint ahogy ez az élelmiszerek esetében is történik. Ezáltal legális elosztási csatornák jönnének létre, amelyeket az adó- és egészségügyi hatóságok ellenőrzésük alá vonhatnak, így a fogyasztók is több ismerettel rendelkeznének ezekről a termékekről. Ez lehetővé tenné továbbá az áruk szabad mozgása szerződésbe foglalt elvének tiszteletben tartását, amely nemcsak a kereskedelmi ágazatot, hanem a magánszemélyek által bonyolított tranzakciókat is magában foglalja. A szabad mozgás magában rejti, hogy az egyik tagállamban tartózkodó fogyasztók javakat szerezhessenek más tagállamok területén, mindezt a fogyasztási javak adás-vételét szabályozó minimális és egységes, igazságos szabályok összességét alapul véve.

Az EGSZB nemrégiben kijelentette, hogy az egységes piac által a fogyasztóknak nyújtott előnyök támogatását prioritásként kellene kezelni a belső piac teljes megvalósításának előmozdítása érdekében (Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye az egységes piac felülvizsgálatáról, HL C 93., 2007.4.27. – INT/332).

2. indokolás: Pontosítás szükséges, mivel – mint az előző pontban említettük – a HÉA keretszabályozásának megfelelően kialakult modell terjedelmes ítélkezési gyakorlatot eredményezett a jogalkotási hiányosságnak köszönhetően, valamint az európai és nemzeti szintű alkalmazás során. A véleményben említett folyamat elindítása esetén ezért lényeges a koordinálás biztosítása.

A szavazás eredménye:

Mellette: 20

Ellene: 55

Tartózkodott: 4
